

BÉKALENCSE

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság hírlevele
2015. február

HÍREK

Jelentősen növekedett a látogatók száma hazánk nemzeti parkjaiban

Meghaladta az 1,4 millió főt és ezzel újabb rekordot döntött a regisztrált látogatók száma a magyarországi nemzeti parkokban. Mintegy 42 ezerrel többen keresték fel 2014-ben a látogatóközpontokat, tanösvényeket, barlangokat, bemutatóhelyeket, különböző szakvezetéses túrákat, rendezvényeket, vagy ökoturisztikai szálláshelyeket mint az azt megelőző évben. Hazánk nemzeti parkjainak kínálata évről-évre egyre népszerűbb.

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság 2014-ben regisztrált vendégeinek száma 15%-kal haladta meg a 2013. év vendégszámát. Ez az adat tartalmazza a látogató- és oktatási központok, bemutatóhelyek vendégeit; a rendezvényeken, túrákon regisztrált résztvevőket, valamint a szálláshelyeket igénybe vevő vendégeket. Az ökoturisztikai bemutatóhelyek közül a korábbi évekhez hasonlóan kiemelkedő vendégszám jellemzi az Abaligeti-barlangot és Denevérmúzeumot, valamint a Mohácsi Nemzeti Emlékhelyet. Előre meghirdetett programjaink közül legnépszerűbbek a január-februárban meghirdetett kikerics túra, az áprilisi bazsarózsa túra, a Zselici Csillagoségbolt-parkban meghirdetett éjszakai túrák, illetve saját szervezésű rendezvényeink közül pl. a Föld Napja. Folyamatosan nagy érdeklődés mutatkozik a Gemencben és Béda-Karapancsán a nyári hónapokban több alkalommal szervezett kenutúrák iránt.

A növekedéshez hozzájárult a kínálat bővülése és a szolgáltatások fejlesztése is. 2014-ben a Dráva mentén és a Béda-Karapancsa Tájegységben új információs táblák, tanösvények létesültek, bővült a környezeti nevelés és az ökoturizmus infrastruktúrája. Az infrastruktúra-fejlesztésre alapozva a programkínálatunk is bővült az érintett tájegységekben. Nőtt az internetről letölthető vezetőfüzettel látogatható ún. E-tanösvényeink száma, immár 10 ilyen bemutató útvonal segíti a természeti értékek alapos megismerését. Bízhatunk a vendégforgalom további növekedésében, hiszen a programkínálat évről-évre folyamatosan megújul, a visszatérő vendégek számára is tud mindig újdonságokat kínálni a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság. Megépült, és 2015 márciusában átadásra kerül Szaporca határában az Ós-Dráva Látogatóközpont, mely a Dráva mente természeti értékeit és a térségre jellemző, természeti erőforrásokon alapuló hagyományos gazdálkodás formáit mutatja be kiállítás, őshonos háziállat bemutató, interaktív tanösvények és változatos programok segítségével. Programjainkról, az újdonságokról rendszeresen tájékoztatjuk a nagyközönséget a Békalencse hírlevélben és a www.ddnp.hu címen elérhető honlapunkon.

Pályázati felhívás Nemzeti Parki Termék védjegy kérelmezésére

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság védjegyet kíván adományozni azoknak a jellegzetes helyi, kereskedelmi forgalomba hozható erdei és/vagy vadon termő alapanyagokból előállított, feldolgozott gyümölcskészítményeknek, amelyek a nemzeti park területén készülnek, és előállításuk a természettel összhangban történik.

Pályázni az alábbi termékekkel lehet:

- erdei és/vagy vadon termő gyümölcskészítmény: lekvár, szörp, aszalvány, egyéb gyümölcstermékek
- erdei és/vagy vadon termő gyümölcsből készült nem alkoholtartalmú gyümölcsle, ivólé

A védjegy célja: igazoltan a Duna-Dráva Nemzeti Park működési területén lévő védett természeti területről vagy Natura 2000 területről származó alapanyagból, helyi készítésű élelmiszerek fogyasztási kultúrájának emelése, az eladásra szánt termékek megbecsülésének növelése, a helyi termékek piacra jutásának elősegítése és a természettel harmonikus gazdálkodás és termék előállítás ösztönzése. Részletes információk elérhetők honlapunkon: <http://www.ddnp.hu/felhivas-vedjegy-kerelmezesesre>

Barlanglátogatás akár 50% kedvezménnyel

Márciusban a szervezett természetismereti programok és kirándulások középpontjában országszerte a barlangok állnak. A Barlangok Hónapja elnevezésű eseménysorozat a barlangok világára, a természet erőinek munkája nyomán évmilliók alatt létrejött csodálatos felszín alatti képződményekre, valamint a barlangok élővilágának titkaira hívja fel a figyelmet. A barlangok kedvezményes belépőkkel látogathatók, ráadásul a látogatók tartalmas programokon, szakvezetésekben juthatnak sok hasznos információhoz. A programsorozat dél-dunántúli eseményeinek helyszíne az Abaligeti-barlang, a Tettyei Mésztufa-barlang és az orfűi Mészégető-források barlangja. A hónap első, "kiemelt hetében" 50%-os kedvezménnyel látogatható az Abaligeti-barlang és a Tettyei Mésztufa-barlang. A kedvezmények és a programok részletes bemutatása honlapunkon olvasható: www.ddnp.hu. Az eseménysorozat a Barlangoljunk! kampány része, amiről bővebb információkat a www.magyar nemzetiparkok.hu/barlangturak oldalon találhatnak az érdeklődők.

Közeleg a tavasz, itt a békamentés szezonja!

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesülettel karöltve 2003 óta végzi a békamentést Sikondán. A mentés ott szükséges, ahol a békák vonulási útvonalát forgalmas közlekedési út keresztezi. A szárazföldi békák élete csak a peterakás idején van vízhez kötve, ezen az időszakon kívül többnyire erdőben élnek. Kora tavasszal a napsugarak első melengető hatására a telelőhelyükről tömegesen megindulnak e kétélűek a vizek felé. Ilyenkor a nőstény béka van különösen nagy veszélynek kitéve, "aki" fajtól függően 800-12000 petét cipel magával, így mozgása különösen nehézkes. Ezt még nehezíti, hogy a hímek gyakran már vonulás közben ráakaszkoznak a petehordozókra.

A békák útra jutását egy háló elhelyezésével akadályozzuk meg, amely Sikonda esetében 800 méter hosszan van kifeszítve az út mentén. A hálóba került békákat naponta kétszer, napkeltekor és naplementekor kell összegyűjteni, vödörbe tenni, majd átvinni az úton, és a tóba vagy a tó mellé helyezni. A 2015-ös évben a tervek szerint március 21-én szombaton helyezük ki a békamentő hálókat - ez az időjárás függvényében változhat. Az alábbi honlapon sok hasznos információ olvasható a békamentéssel kapcsolatos tudnivalókról: <http://sbeka.mlap.hu>, illetve www.ddnp.hu.

Márciustól minden nap nyitva tart a Pintér-kert Arborétum

Március 1-jétől október 31-ig a pécsi Pintér-kert Arborétum főszezoni nyitvatartással várja vendégeit: hétfőtől csütörtökig 8.00-16.00 óráig, pénteken 8.00-14.00 óráig, szombaton és vasárnap 10.00-18.00 óráig.

Az arborétumról részletes ismertetés honlapunkon található: www.ddnp.hu/pinter-kert

Nyereményjáték az Abaligeti-barlang és Denevérmúzeum látogatóinak

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság játékra invitálja az Abaligeti-barlang és a Denevérmúzeum látogatóit. A barlangi szakvezetéses séta és a múzeum meglátogatása során rengeteg új, érdekes információval lehetnek gazdagabbak az érdeklődők. Aki szeretne részt venni a játékban és a nyereménysorsoláson, nincs más dolga, mint a barlang pénztáránál, vagy a Denevérmúzeumban elkérni egy pályázati lapot, helyesen kitölteni, majd leadni az Abaligeti-barlang pénztárában vagy a Denevérmúzeum épületében!

A helyes válaszlapok kitöltői között a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság ajándécsomagjait sorsoljuk ki. A játék időtartama: 2015. március 15. - június 19. A nyertesek sorsolása 2015. június 20-án, szombaton történik meg, az ajándécsomagokat postai úton küldjük el a nyerteseknek.

EMBER ÉS TERMÉSZET

A tavasz hírnöke: a hóvirág

A hóvirág (*Galanthus nivalis*) az Amarilliszfélék (*Amaryllidaceae*) családjába tartozó növényünk, mely gyakran még hófoltok között virágzik, így a tavasz egyik hírnökeként tartják számon. Jellegzetes alakú, három külső, hosszabb és három belső, rövidebb lepellevélből álló, fehér színű bókoló virágaival februártól áprilisisig találkozhatunk az üde- és nedves lomboserdőkben, középhegységi gyertyános-tölgyesekben, bükkösökben, patak- és folyómenti ligeterdőkben. Lombfakadás előtt virágzik, amikor még elegendő fény jut a talaj felszínére. Májusban már termést érlel. A magok olajos függelékét a hangyák kedvelik, ezért előszeretettel gyűjtik és hurcolják el azokat, segítve ezzel a hóvirág terjedését. A hóvirág termésérelés után visszahúzódik, majd a következő évben a hagymájában elraktározott tápanyagok segítségével hajt ki újra. Fontos tudnunk, hogy hagymája és föld feletti részei nem ehetőek. A hagymájában termelődő anyag mérgező, ám a gyógyászatban gyermekbénulás és Alzheimer-kór kezelése során tapasztalták kedvező hatását. Tudományos neve a görög gala (tej), anthos (virág) szavak összevonásából származik.

A hóvirágot Európa-szerte veszélyezteti a kereskedelmi célú gyűjtés, amely révén nemcsak a faj egyedei, hanem az élőhelyei is sérülnek. A hóvirág jellegzetes megjelenésű, ám az egy családba tartozó tavaszi tőzikevel (*Leucojum vernum*) esetlegesen összekeverhető. A tavaszi tőzike lepellevelei közel egyforma méretűek, harang alakban összehajlók és csúcsuk zöldessárga vagy sárga. A hóvirág hazánkban nem őshonos rokonaival és kerti változataival - melyek a kereskedelemben is kaphatóak - parkokban és kertekben is találkozhatunk. Védett, természetvédelmi értéke 10.000,-Ft. Közösségi jelentőségű (NATURA 2000) faj.

(Forrás: www.vadonleso.hu)

Közeledik a medvehagyma-szezon

Sokaknak a tavasz a Mecsekben egyet jelent a medvehagymával. A hó elvonultával sok helyen tömegével bújnak elő az avar közül sötétzöld levelei. Az *Allium ursinum* tudományos nével illetett növény az egyszikűek osztályába, azon belül az amarilliszfélék családjába tartozik. Egész Európában megtalálható, Magyarországon is több középhegységben él. Mindenhol az üde gyertyános-tölgyesek, bükkösök növénye, ahol sokszor már március közepén megjelenik, majd áprilusra zöld szőnyeggel vonja be az erdő talaját. Virágzása is nagyon látványos. A levelek ölelésében fehér hagymavirágot növeszt. A medvehagyma virágzása nagyon szép természeti jelenség.

Minden természetkedvelőnek kötelezően ajánlott látnivaló. Több érzékszervünket is megdolgoztatja a jelenség, hiszen a szemünknek gyönyörű látványt ad a virágzó medvehagyma tenger, az orrunkban pedig felejthetetlen emléket hagy a mindent beborító hagymaillat.

A medvehagyma azonban nem csupán e miatt népszerű elsősorban. Hagyma volta nemcsak küllemében, de beltartalmában is megnyilvánul. Kiváló tápértékű növény. Leveleit előszeretettel fogyasztják nyersen és különböző ételekben elkészítve egyaránt. Gyűjteni a virágzás előtti időszakban szokták. Mindenkinek fontos tudnia, hogy a

gyűjtést milyen keretek között végezheti. A 2009. évi, az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló XXXVII. törvény értelmében állami erdőben, nem védett területen, engedély nélkül csak saját szükségletre elegendő mennyiséget szabad gyűjteni. Ez nem haladhatja meg a napi 2 kg-ot. Ennél nagyobb mennyiség szedéséhez a terület kezelőjétől engedélyt kell beszerezni. Az 1996. évi, a természet védelméről szóló LIII. törvény értelmében védett természeti területen bármely növény gyűjtése, a legkisebb mennyiségben is engedélyhez kötött. Ezek alapján a medvehagyma legismertebb élőhelyén, a Nyugat-Mecsek Tájvédelmi Körzetben (Lapis, Remete-rét, Szárazkúti pihenő, stb.) a medvehagyma gyűjtése engedélyhez kötött. A szükséges engedélyek a következő szervektől szerezhetők be a térségben:

Védett természeti területre vonatkozó gyűjtési engedély:

- Dél-Dunántúli Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség
- Mecsekerdő Zrt. erdészetei

Nem védett természeti területre vonatkozó gyűjtési engedély:

- Mecsekerdő Zrt. erdészetei

Völgyi Sándor természetvédelmi őr

Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság

PROGRAMAJÁNLÓ

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság programjai 2015. márciusban és április elején

Március - Békamentés Sikondán

A méltatlanul rossz hírben álló kétélűek életét súlyosan veszélyeztetik a vonulási útjaikat keresztező autópályák. A békamentés a védettséget élvező békafajok megmentését szolgálja, egyben közelről megismerhetjük ezeket az apró és nagyon hasznos állatokat. Szakemberek adnak pontos információt az egyes békafajok életéről és szerepükről a természet rendjében. A BÉKÁK VONULÁSÁNAK IDŐPONTJÁRÓL HONLAPUNKON TÁJÉKOZTATJUK A KÖZÖNSÉGET.

Március 3.: DDNP Klub

Hűség és szabadság földje Sopron és környéke Rózsa Anita diavetítéses előadása
Helyszín, időpont: Pécs, Tettye Oktatási Központ, 17.00 óra. Ingyenes program.

Március 7., szombat: A barlang és ami fölötte van (A BARLANGOK HÓNAPJA PROGRAMJA)

A programon lehetőség nyílik megtekinteni az Abaligeti-barlangot. A barlanglátogatást követően a Denevérmúzeumban tárlatvezető kalauzolásával ismerkedhetünk meg a denevérek titokzatos világával. A programot túra zárja a Denevér-tanösvényen, amelynek során szakvezetés segítségével lehet megismerni a barlang feletti terület természeti és kultúrtörténeti értékeit. Helyszín: Abaligeti-barlang, időpont: 10.00 óra. A program időtartama: 3-4 óra, a részvételi díj: 1500 Ft/fő.

Előzetes jelentkezés szükséges! Jelentkezési határidő márc. 6. 12:00, a túrák létszámkorlátja miatt. Tel.: 30/377-3388, 30/326-9459, 72/498-766

Március 10.: Rejtett világok

A mélységek titkai 1.: Hazai vizeink élővilága Temesi Andrea diavetítéses előadása

Az előadás-sorozat rejtett, titkos világokat tár fel, amelyek az emberi szem számára láthatatlanok, mégis számtalan csodát rejtenek.

Helyszín, időpont: Pécs, Tettye Oktatási Központ, 17.00 óra. Ingyenes program.

Március 14.: Eltűnt kertek után kutatva az Eltűnt puszták nyomában tanösvényen Jelvénygyűjtő túra

A mesztegnyői erdei vasúttal utazunk a kakusztai végállomásra, innen indul a gyalogtúra, melynek során láthatjuk az erdő tavaszi virágait, illetve az erdőben megbújó valamikori házak körüli kertekben még ma is nyíló virágokat és gyümölcsfákat. A túra résztvevőinek létszáma korlátozott, ezért előzetes jelentkezés szükséges! Tel.: +36 (30) 405-4571

Helyszín, időpont: Mesztegnyő, kisvasút végállomás, 10.00 (gyülekező: 9.30 óra). A túra hossza 6 km, időtartama 3-4 óra, a részvételi díj 500 Ft/fő + a kisvasút jegyára.

Március 14., szombat: Délelőtt a Tettyén (A BARLANGOK HÓNAPJA PROGRAMJA)

A programon a résztvevők szakvezetés keretében ismerhetik meg a különleges hangulatáról ismert Tettyei Mésztufa-barlangot, amely részben a természet, részben az ember munkája nyomán nyerte el mai formáját. A barlang megtekintését követően a megújult Pintér-kert Arborétumot látogathatják meg az érdeklődők. A programot helytörténeti séta egészíti ki a Tettyén. Helyszín: Tettyei Mésztufa-barlang, időpont: 10.00 óra. A program időtartama: 2-3 óra. Részvételi díj: felnőtt: 800 Ft/fő, 2-14 éves korig: 550 Ft/fő, nyugdíjas, diák: 600 Ft/fő. Előzetes jelentkezés szükséges! Jelentkezési határidő: márc. 13. 12:00, a túrák létszámkorlátja miatt. Információ, jelentkezés: 30/377-3388

Március 20.: A víz világnapja

A víz világnapja alkalmából vizes kísérleteket ismerhetnek meg a gyerekek, valamint a Pintér-kerti tóból vett vízminta elemzésére is sor kerül. A programot elsősorban az általános iskolás korosztály részére ajánljuk. A programon való részvételhez előzetes bejelentkezés szükséges! Tel.: +36 (30) 377-3383

Helyszín, időpont: Tettye Oktatási Központ, Pécs, 8.00, 10.00 és 14.00 óra. A program időtartama 1 óra, a részvételi díj 300 Ft/fő.

Március 21.: Túra a szálkai csodabogyós erdőkben

A dombok, erdők, tavak találkozásánál barangolva e csodálatos táj természeti kincseit ismerhetik meg a résztvevők.

Helyszín, időpont: Szálka faluközpont, szarvas szobor, 10.00 óra. A túra hossza 4 km, időtartama 3 óra, a részvételi díj 500 Ft/fő.

Március 22.: Manótúra az Abaligeti-barlangban (A BARLANGOK HÓNAPJA PROGRAMJA)

A barlangok varázsát kínálja az óvodás, kisiskolás gyermekeknek a mesés elemekkel átszótt program. A bábelőadáson Moszanka és Pipisztrella segítségével ismerhetik meg a résztvevők a barlangok keletkezését, a föld alatti rejtett élővilágot, megtudhatják, mi mindenre érdemes odafigyelni, amikor barlangokban járunk. A túra résztvevőinek létszáma korlátozott, ezért minden esetben előzetes jelentkezés szükséges! Tel.: 72/498-766

Helyszín, időpont: Abaligeti-barlang, 10.00 és 12.00 óra, A program időtartama: 1 óra, a részvételi díj: a barlangi belépő ára.

Március 28.: Húsvétváró kézműves foglalkozás a Fehér Gólya Múzeumban

Sok szeretettel várunk mindenkit egy vidám, alkotó délelőtti húsvétvárás jegyében! A kézműves program a húsvéti készülődéshez nyújt hasznos segítséget. A kézműves foglalkozást tárlatvezetés egészíti ki a múzeumban.

A programon való részvételhez előzetes bejelentkezés szükséges! Tel.: 30/846-6020

Helyszín, időpont: Fehér Gólya Múzeum, Kölked, 10.00 óra, a program időtartama 3 óra, a részvételi díj 500 Ft/fő.

Március 28.: Húsvéti kézműveskedés a Dráva Kapu Bemutatóközpontban

A húsvétváró programon szebbnél szebb ajándékokat, dekorációkat készíthetnek a résztvevők. A programon való részvételhez előzetes bejelentkezés szükséges! Tel.: +36 (30) 377-3393, +36 (82) 461-285

Helyszín, időpont: Dráva Kapu Bemutatóközpont, Barcs-Drávaszentes, 10.00 óra, a program időtartama 3 óra, a részvételi díj 500 Ft/fő.

Március 28.: Források birodalmában túra a Melegmányi-völgy környékén Jelvénygyűjtő túra

A túra a Nyugat-Mecsek Tájvédelmi Körzet vadregényes tájaira kalauzolja a résztvevőket, megismerhetik a Melegmányi-völgy, a Zsidó-völgy és a Kőlyuk környékét. A kora tavaszi időszakban várható magas vízállás különleges élményt ad a területen.

Helyszín, időpont: Pécs, Melegmányi út, Keresztkunyhó, 10.00 óra. A túra hossza 8 km, időtartama 4 óra, a részvételi díj 500 Ft/fő.

Március 28., szombat: Kalandtúra a Mészégető-források barlangjában (A BARLANGOK HÓNAPJA PROGRAMJA)

A Mészégető-források barlangja változatos szélességű, aktív patakos barlang, egyediségét az oldásos formák, vízesések adják, jellegzetessége a kőzet felszínét borító mangán-kiválás okozta fekete bevonat. A kiépítetlen vad barlang szakképzett túravezető kíséretében, előzetes bejelentkezést követően látogatható. A túra hossza 400 m, a szükséges felszerelést a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság biztosítja a látogatók részére.

Időpont: 14.00 óra. Ár: 5300 Ft/fő. A barlangtúrán 14 év felettiiek vehetnek részt, 14-18 év közöttiek esetében írásos szülői engedély szükséges. A résztvevők létszáma minimum 3, maximum 8 fő. A részvételi díj tartalmazza a túravezetést, az overál, a kobak és a fejlámpa használati díját. A túrán gumicsizma viselése ajánlott. A túrára előzetes jelentkezés szükséges! Tel.: 30/525-4351. A túra csak min. 3 fő jelentkezése esetén indul!

Április 7.: DDNP Klub

Az év madara, a búbos banka Wágner László diabetéses előadása

Helyszín, időpont: Pécs, Tettye Oktatási Központ, 17.00 óra, ingyenes program.

A DUNA-DRÁVA NEMZETI PARK IGAZGATÓSÁG BEMUTATÓHELYEI

Pécs. Pintér-kert Arborétum

Pécs. Tettyei Mésztafa-barlang

Abaligeti-barlang és Denevérmúzeum

Mohácsi Történelmi Emlékhely

Kölked. Fehér Gólya Múzeum

Boki-Duna. halászati bemutatóhely

Barcs-Drávaszentés. Dráva Kapu Bemutatóközpont

Szársomlyó

Nagyharsányi Szoborpark

Zselici Csillagászbolt-park - Éjszakai túrák előre meghirdetett időpontokban - Éjszakai túrák igény szerint

Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság, Ökoturisztikai és Környezeti Nevelési Osztály
7625 Pécs, Tettye tér 9.

Tel.: 72/518-221, 72/518-222

E-mail: wodtke@ddnp.kwm.hu, komlos@ddnp.kwm.hu

www.ddnp.hu

Köszönjük, hogy meggondolja, kinyomtassa-e papírra ezt a levelet.

Amennyiben Ön nem kíván a továbbiakban hírlevelet kapni a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóságtól, kérjük jelezze ezt számunkra "Hírlevél leiratkozás" tárgyú [e-mailben](mailto:)! Köszönjük!